เดลินิวส์ DAILY NEWS

วันที่ ๙ เดือน ก.ย. พ.ศ. ๕๖ หน้า ๒๙

ศูนย์ภูฟ้าพัฒนา ตามพระราชดำริ ต้นแบบการพัฒนาที่ดินและส่งเสริม

สมควร ณ ลำปาง

จากการที่ **สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี** เสด็จฯ ทรงเยี่ยมราษฎรและทอดพระเนตรบ่อเกลือสินเธาว์ บ้านบ่อหลวง อ.บ่อเกลือ จ.น่าน เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2538 ทรงพบเห็นสภาพความเป็นอยู่ของราษฎรที่มีความด้อยโอกาสทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม จึงมีพระราชดำริให้สำนักงานโครงการส่วนพระองค์ฯ ดำเนินการช่วยเหลือการพัฒนาในพื้นที่ อ.บ่อเกลือ โดยเริ่มพัฒนาที่โรงเรียนประถมศึกษาก่อนเป็นอันดับแรก แล้วจึงขยายไปยังศูนย์การเรียนชุมชนชาวไทยภูเขา "แม่ฟ้าหลวง" ประกอบด้วย 4 โครงการ ได้แก่ โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน โครงการควบคุมโรคขาดสารไอโอดีน โครงการส่งเสริมสหกรณ์ และโครงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

ต่อมาเมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2542 **สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี** ทรงโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้ง **ศูนย์ภูฟ้าพัฒนา** ขึ้น เมื่อคราวเสด็จฯ ทรงเยี่ยมราษฎรพื้นที่ ต.ภูฟ้า อ.บ่อเกลือ จ.น่าน เพื่อใช้เป็นต้นแบบการพัฒนาและการถ่ายทอดความรู้การพัฒนาไปสู่พื้นที่ และราษฎรในพื้นที่เป้าหมาย อ.บ่อเกลือ และ อ.เฉลิมพระเกียรติ ตามพระราชปณิธานของพระองค์ ซึ่ง *ศูนย์ภูฟ้าพัฒนา ตั้งอยู่เขตพื้นที่บ้านห่างทางหลวง หมู่ที่ 2 และบ้านผาสุข หมู่ที่ 3 ต.ภูฟ้า อ.บ่อเกลือ จ.น่าน* เนื้อที่ประมาณ 1,812 ไร่ 3 งาน 78 ตารางวา

ทั้งนี้ กรมพัฒนาที่ดิน ถือเป็นหน่วยงานหนึ่ง ที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชาวไทยภูเขา ในพื้นที่ดังกล่าว โดยการนำองค์ความรู้ต่าง ๆ ในด้านของการพัฒนาที่ดิน เข้าไปส่งเสริมให้กับเกษตรกรได้รู้จักการปรับปรุงบำรุงดิน การอนุรักษ์ดินและน้ำ รวมทั้งส่งเสริมให้เกษตรกรหันมาทำปุ๋ยพืชสดไว้ใช้เอง เพื่อให้เกิดความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และสามารถพึ่งพาตนเองได้ในที่สุด

โดยในเรื่องนี้ นายสมควร ณ ลำปาง ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินน่าน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 7 กรมพัฒนาที่ดิน กล่าวว่า ที่ผ่านมา กรมฯ ได้มีการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรชาวไทยภูเขาในโครงการฯ ด้านการพัฒนาที่ดินมาอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตราษฎรบนพื้นที่สูงและใช้เป็นต้นแบบในการพัฒนาต่อไป อีกทั้งยังมีการส่งเสริมอาชีพที่เหมาะสมกับศักยภาพของราษฎร เพื่อเป็นศูนย์รวบรวมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้สอดคล้องด้านการตลาด รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ศึกษาธรรมชาติ วัฒนธรรมท้องถิ่น ตลอดจนศึกษาวิจัย ถ่ายทอดความรู้การพัฒนาและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติที่ยั่งยืน เพื่อการอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับป่า

สำหรับการดำเนินงาน ในปีที่ผ่านมา กรมฯ ได้ดำเนินการในพื้นที่เป้าหมาย จำนวน 826 ไร่แบ่งเป็น จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ 500 ไร่ ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยพืชสด 300 ไร่ ส่งเสริมการปรับปรุงดินกรดโดยใช้ปูนโดโลไมท์ 16 ไร่ สาธิตการทำ การใช้ปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพให้เกษตรกร 150 ราย และปรับพื้นที่นาแลกพื้นที่ป่า (นาขั้นบันได) 10 ไร่

นอกจากนี้ ยังมีการพัฒนาอาชีพราษฎรในพื้นที่ อ.บ่อเกลือ และ อ.เฉลิมพระเกียรติ โดยจัดทำโครงการอบรมและพัฒนาอาชีพ เช่น การจักสานตะกร้า การอนุรักษ์พันธุ์ต้าว การแปรรูปผลิตผลทางการเกษตร ตลอดจนการจัดหากองทุนข้าว เป็นต้น ด้วยกระบวนการประสานความร่วมมือ ทั้งหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน เน้นการสร้างตลาดรองรับผลิตภัณฑ์ เพื่อสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาและการประเมินผลการพัฒนาเด็กในสถานศึกษาและราษฎรในชุมชนที่ผ่านมาพบว่าคุณภาพชีวิตโดยรวมดีขึ้น.